

**NACIONALNI PROGRAM ZDRAVSTVENE ZAŠTITE OSOBA SA ŠEĆERNOM
BOLESTI 2015.-2020.**

(izvještaj o provedenim aktivnostima u 2016. i 2017. godini)

**HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO**

Zagreb, svibanj 2018. godine

Nacionalni program zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolesti 2015.-2020. usvojen je na sjednici Vlade RH održanoj 24. lipnja 2015. godine.

Tijekom 2016. i 2017. godine planirane su aktivnosti prema devet točaka programa:

1. donošenje smjernica za organizaciju zdravstvene zaštite uz definiranje razina skrbi i ovlasti uz poticanje „diabetes-friendly“ obiteljskih liječnika unutar grupnih praksi,
2. donošenje/revizija stručnih smjernica/algoritama za liječenje bolesnika na primarnoj i specijalističkoj razini,
3. unapređenje interoperabilnosti,
4. provođenje edukacije opće populacije i osoba sa šećernom bolešću,
5. upravljanje ljudskim resursima u zdravstvenoj zaštiti osoba sa šećernom bolešću,
6. definiranje edukacijskih modula i kurikuluma usklađenih s međunarodnim smjernicama,
7. rano otkrivanje šećerne bolesti u općoj populaciji starijoj od 50 godina i stanovnika mlađih od 50 godina s prisutnom prekomjernom tjelesnom težinom ili debljinom i dodatnim čimbenicima rizika,
8. rano otkrivanje šećerne bolesti u trudnoći,
9. praćenje bolesnika (indikatora kvalitete skrbi) uz prijavljivanje bolesnika u CroDiab registar.

S obzirom na nešto kasnije donošenje Nacionalnog programa zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolešću 2015.-2020. krajem lipnja i preostalih šest mjeseci za provedbu planiranih godišnjih aktivnosti, nisu provedene sve aktivnosti planirane za 2015. godinu, već je njihova prebačena za razdoblje 2016.-2020. Zapisnici s dva sastanka iz 2016. godine na kojima je analizirana provedba aktivnosti dostavljaju se u prilogu.

Iako su 2015. godine donesene smjernice za organizaciju zdravstvene zaštite uz definiranje razina skrbi i ovlasti uz poticanje „diabetes-friendly“ obiteljskih liječnika unutar grupnih praksi te stručne smjernice/algoritmi za liječenje bolesnika na primarnoj i specijalističkoj razini, one u naredne dvije godine nisu usvojene. U prilogu dostavljamo očitovanje Hrvatskog saveza dijabetičkih udruga o točki 2.

U 2016. i 2017. godini ostvareno je povezivanje na razini primarna zdravstvena zaštita – Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje – Hrvatski zavod za javno zdravstveno sadržano u točki 3. Međutim, uvedeni paneli još uvijek nisu prilagođeni međunarodnim smjernicama (minimal reporting dataset).

Provođenje edukacije opće populacije i osoba sa šećernom bolešću u 2016. i 2017. godini uključivalo je pripremu edukativnih i stručnih materijala povodom Dana osoba sa šećernom bolešću te Dana otvorenih vrata Sveučilišne klinike Vuk Vrhovac, sudjelovanje liječnika Referentnog centra za šećernu bolest RH na Kongresu osoba sa šećernom bolešću te predavanja liječnika u dijabetičkim udrugama i sudjelovanje na stručnim skupovima.

Analiza ljudskih resursa u zdravstvenoj zaštiti osoba sa šećernom bolešću izrađena je 2016. godine, dostavlja se u prilogu.

Paneli pružaju uvid u podatke naznačene točkama 7. i 8. u 2016. godini. Zabilježeno je 54111 pregleda u panelu, 18504 trudnica, dok je kod 359 pacijentica dijagnosticiran gestacijski dijabetes. Potrebno je pritom napomenuti da Registar poroda za 2016. godinu bilježi 37128 poroda. U panelu se nalazi 2116 liječnika opće/obiteljske medicine koji su 2016. godine provodili preventivne preglede.

Što se tiče broja bolesnika s dostupnim podacima o trajanju bolesti, indeksu tjelesne mase, HbA1c, vrijednostima tlaka i lipida te provedenosti pregleda fundusa oka i stopala, u panelu se nalazi 87992 bolesnika za 2016. godinu, od kojih su za 55188 njih dostupne informacije o indeksu tjelesne mase, HbA1c, vrijednostima tlaka i lipida te provedenosti pregleda fundusa oka i stopala.

Detaljan izvještaj po pojedinim točkama provedbe i stupanj dovršenosti prikazan je u tablici u nastavku, uz napomenu da povratne informacije nismo uspjeli prikupiti od svih dionika, odnosno od stručnih društava HLZ-a. Dopuna izvještaja bit će poslana čim zaprimimo dodatne informacije.

Legenda:

izvršeno	djelomično izvršeno	nije izvršeno	planirano

točka		2015	2016	2017	2018	2019	2020	izvršitelj	Suradnici	Indikator	koordinator
5.1	donošenje smjernica za organizaciju zdravstvene zaštite uz definiranje razina skrbi i ovlasti uz poticanje „diabetes-friendly“ obiteljskih liječnika unutar grupnih praksi							Referentni centar MZ, HZZO	stručna društva HLZ	donesene smjernice	Sveučilišna klinika Vuk Vrhovac
5.2	donošenje/ revizija stručnih smjernica/ algoritama za liječenje bolesnika na primarnoj i specijalističkoj razini							Referentni centri MZ	stručna društva HLZ	donesene revidirane stručne smjernice/algoritmi za liječenje bolesnika na primarnoj i specijalističkoj razini	HSDU
5.3.	unapređenje interoperabilnosti							HZJZ, HZZO, Referentni centar MZ	stručna društva HLZ	dijabetes paneli prilagođeni zakonskoj regulativi o obavezi prijave podataka uz osiguran prihvata podataka	HZZO
5.3.1.	prilagodba dijabetes panela zakonskoj regulativi o obavezi prijave podataka						HZJZ, HZZO, Referentni centar MZ				
5.3.2.	prihvata podataka iz panela unutar primarne zdravstvene zaštite (dijabetes, preventivni, patološka trudnoća) u CroDiab registar uz postizanje odgovarajućeg obuhvata u cilju unapređenja nadzora nad učinkovitošću zdravstvene zaštite osoba sa šećernom bolesti						HZJZ, HZZO, Referentni centar MZ				

5.4.	provođenje edukacije opće populacije i osoba sa šećernom bolešću							Referentni centri MZ, HZJZ, ZJZ	stručna društva HLZ, HSDU, udruge osoba sa šećernom bolešću, HFD, Ljekarnici	broj edukacija opće populacije i osoba sa šećernom bolešću	Referentni centar za dijabetes MZ Sveučilišna klinika Vuk Vrhovac
5.5.	upravljanje ljudskim resursima u zdravstvenoj zaštiti osoba sa šećernom bolešću							HZJZ, HZZO, Referentni centri MZ	stručna društva HLZ	izrađena analiza	HZJZ
5.5.1.	analiza stanja i potreba							HZJZ, HZZO, Referentni centri MZ			
5.6.	definiranje edukacijskih modula i kurikuluma usklađenih sa međunarodnim smjericama							Referentni centri MZ, MZ	stručna društva HLZ, HFD, Ljekarnici	edukacijski moduli i kurikulumi usklađeni sa međunarodnim smjericama	
5.6.1.	osiguravanje organizacijskih/ regulatornih preduvjeta na temelju stručnih analiza i osiguranih finansijskih sredstava							MZ, HZZO	HZJZ, Referentni centri MZ	definirani nositelji edukacija i plan resursa	
5.6.2.	izrada plana aktivnosti za dodatnu edukaciju kadrova							Referentni centri MZ, MZ	stručna društva HLZ, HFD, Ljekarnici	izrađen plan dodatne edukacije	
5.6.3.	dodatna edukacija kadrova							Referentni centri MZ, MZ	stručna društva HLZ, HFD, Ljekarnici	broj osoba obuhvaćen edukacijom	
5.6.4.	procjena potreba i mogućnosti uvođenja podijatarata i specijalizacija prvostupnica sestrinstva uz procjenu potrebnih resursa							Referentni centri MZ, MZ	stručna društva HLZ	Izrađena analiza potreba i mogućnosti	

5.7.	rano otkrivanje šećerne bolesti u općoj populaciji starijoj od 50 godina i stanovnika mlađih od 50 godina sa prisutnom prekomjernom tjelesnom težinom ili debljinom i dodatnim čimbenicima rizika							ugovoreni liječnici opće/obiteljske medicine	udruge osoba sa šećernom bolešću, HSDU, HFD, ljekarnici	broj ugovorenih liječnika opće/obiteljske medicine koji provodeskrining i obuhvat opće populacije +50 i <50 godina u povećanom riziku
5.8.	rano otkrivanje šećerne bolesti u trudnoći							ugovoreni primarni ginekolozi	udruge osoba sa šećernom bolešću, HSDU, HFD, ljekarnici	obuhvat trudnica
5.9.	praćenje bolesnika (indikatora kvalitete skrbi) uz prijavljivanje bolesnika u CroDiab registar							ugovoreni liječnici obiteljske medicine, liječnici dijabetolozi		broj bolesnika sa dostupnim podacima o trajanju bolesti, indeksu tjelesne mase, HbA1c, vrijednostima tlaka i lipida te provedenosti pregleda fundusa oka i stopala